

Läroarhandledning

till

Nu ska vi läsa om

Anna

Läsinläring med språket som bas

Siw Hagnäs

Hur kan läraren påverka positivt?

Många lärare är rädda för att styra undervisningen. Man menar att eleverna själva skall välja arbetsuppgifter och arbeta i sin egen takt. Detta står dock i motsatsförhållande till att läraren faktiskt besitter en hel del kunskap om barns utveckling och har erfarenhet av hur barn fungerar i undervisningssituationer. Läraren bör därför i större utsträckning hävda sin professionalism och ta det ansvar som behövs för att ge eleverna meningsfull skoltid. Piagets teori om barns utvecklingsstadier håller än idag, och därför planerar den medvetna läraren sitt undervisningsstoff så mycket som möjligt utifrån konkreta upplevelser hos eleverna. Detta bör ske åtminstone ända upp på mellanstadiet.

Lärarens betydelse som förebild för eleverna har framhållits av Bruner, vilket naturligtvis även gäller för språkutvecklingen. Trots att barnet är både språkligt aktivt och skapande, fordras modellmeningar från vuxna för att barnets hjärna ska ha något att laborera med. Dessutom är det av högsta prioritet att läraren engagerar sig i varje elev, så att de känner att läraren ”bryr sig om mig.”

Vilka utvecklingsmöjligheter har barn?

Genom Lurias forskning har vi fått större insikt om människans och i synnerhet barns enorma utvecklingsmöjligheter. Att intelligensen inte är statisk, har han också betonat. Med hans teorier kan vi lättare förstå något av hjärnans komplicerade funktioner, och han påpekade det väsentliga i att många neuron tidigt tas i bruk för att ännu flera ska kunna användas högre upp i åldrarna. David Ingvar uttrycker samma sak på liknande sätt, när han säger att det blir större kontaktytor i hjärnan vid tidig stimulans. Med samma kunskap som utgångspunkt poängterar Vygotsky risken av att inte tidigt få möjlighet att kompensera en outvecklad perception. Han menar, att om ett barn har en störning i sin hjärna, som gör att det inte riktigt kan uppfatta vad det ser, blir följden att barnet inte kan minnas på rätt sätt och därmed inte heller tänka varken konkret eller abstrakt.

Att träning ger färdighet även vad beträffar ögonens samarbete med handen, har Frostig med sitt material övertygat oss om. Även i dessa sammanhang är det så att alla funktioner inte är utvecklade helt eller på ett tillfredsställande sätt, när barnet börjar skolan. Ifråga om ögonrörelserna för läsning, så föds man inte med denna funktion, lika lite som man från födseln behärskar handens rörelse för skrivning. Dessa funktioner utvecklas genom behov och motivation, beroende på vad kulturen föreskriver. Inte i alla länder läser och skriver man från vänster till höger.

Rättskrivning

När man arbetat med text under en vecka, kan det vara lämpligt att avsluta med rättskrivning på veckans ord. De elever som redan kan läsa, kan förslagsvis också få skriva en eller flera meningar till orden.

Checklista till del 1 och del 2

Läseboken

1. Läraren läser texten i talhastighet, medan barnen tittar på bilden. Samtal med utgångspunkt från bilden.
2. Läraren eller läskunnig elev läser en mening i taget. Nu ska eleverna följa raden med ögon och finger och läsa efter i korus.
Lämpligt är att ha ett ritpapper över bilden.
3. Eleverna river ut erforderligt antal ordbilder och lägger dem till höger om läseboken.
4. Läraren läser en mening i taget utan att läsa ut ”lappordet”. Det slås istället på trumman. Betonad vokal mitt på trumman och obetonad på kanten.
Eleverna säger ordet och lägger det på plats.

Arbetsboken

1. ”Lapporden” ligger i rad till höger om Arbetsboken.
2. Alla läser i korus en mening i taget och lägger ut ”lappordet”.
3. Alla tar upp lappen och läser ordet i korus. Tittar noga.
4. Bokstäverna i ordet läses i korus. OBS! Bokstäver ej ljud.
Blundar och säger bokstäverna.
5. En elev skriver ordet på tavlan, medan de övriga skriver på övningspapper.
Tittar och kontrollerar.
6. Rytmen slås på trumman. Vokalerna markeras med kryss under betonad vokal och streck under obetonad vokal.

Gruppövning 2-4 elever hittar på rimord till ”lapporden”.

Spelar memory med dem.

Kammen sid 7

1. Olika typer av kammar. Ex. afrikansk kam. Hårborstar.
2. När ska man kamma sig?
3. Nippertippan.
Trollringen ur Våra visor.
4. Lek i ring: med bollen som föregående.
Jag bor tillsammans med min nalle.
Vem bor du tillsammans med?
Lyssna på bandet av Nippertippan (studieledning + arbetsblad).
Ordna bilder efter minnet.
Använd bilderna till Nippertippan som memoryspel.
Säg en mening till varje bild.
5. Rörelser till Nippertippan.
Spela hårfrysörka.
6. Rimord.
Rita hus, som man kan bo i. Ev. "Mitt hus".

Lappord

kamma
x -

mamma
x -

Memory: Lika bilder från Nu ska vi spela med Anna.

katt, hatt

natt, tratt

kamma, mamma

Para ihop ord – bild.

Anna packar sid 19

1. Att resa.
Förberedelser inför en resa.
2. Dela gärna berättelsen i två delar.
Träna tyvärr.
3. Till Paris, till Paris ska vi rida på en gris, ur Våra Visor.
4. Barnen i ring på golvet.
 - a/ Väsklek: Ett barn har en liten resväska (eller en bild av en resväska). Barnet går bakom kamraterna och smyger ner väskan bakom en kamrat som tar väskan, reser sig och säger: Jag ska resa till, därför packar jag min väska.
 - b/ Boll-lek: Den som har bollen säger:
– vad ska du packa ner i din väska?
Kastar bollen till en kamrat, som svarar:
–Jag ska packa ner....., därför att jag ska resa till,
5. Barnen övar två och två, klär ut sig och spelar upp för varandra.
6. Skriv några eller alla meningar i texten på olikfärgat papper. Blanda meningarna och låt barnen lägga ut berättelsen med meningarna i rätt följd. Gör en bok om en resa. Rita. Skriv. Klipp ur resebroschyrer och gör ett stort collage.

alla
x –

stanna
x –

passa
x –

katten
x –

vatten
x –

packa
x –

Moster sid 59

1. Sjung "Moster Ingeborg".
2. Samtal kring prost – präst.
Hus – villa – stuga.
Envåningshus – tvåvåningshus.
Port – dörr.
Visa ett album.
3. Skatan gick på gatan, ur Våra Visor.
Prästens lilla kråka.

4. Hitta på rimverser i grupp.
Leta upp rim i böckerna.

kort
x

moster
x –

5.

port
x

6. Gör ett namnkorsord.

foster
x –

stort
x

prost
x

ost
x

19 juli

7 okt.

8 sept.

29 jan.

9 dec.

